

Suorganizator:

HRVATSKI PČELARSKI
SAVEZ

Partneri:

PČELARSKI SAVEZ
BJELOVARSKO-BILOGORSKE
ŽUPANIJE

PČELARSKA UDRUGA
"BILOGORA" BJELOVAR

Pokrovitelj:

MINISTARSTVO
POLJOPRIVREDE,
ŠUMARSTVA I
RIBARSTVA

Internet
medijski
pokrovitelj:

20. MEĐUNARODNI PČELARSKI SAJAM

1. - 2. 2. 2025. ◀

www.bj-sajam.hr

PREDGOVOR

mr. Zlatko Salaj, dr. vet. med.
Direktor Bjelovarskog sajma

Poštovane pčelarke, pčelari, ljubitelji meda, pčela, pčelinjih proizvoda, dragi prijatelji, Izuzetna mi je čast i zadovoljstvo što ovu godinu započinjemo s jubilarnim 20. Međunarodnim pčelarskim sajmom koji je poprimio srazmjere jednog od najvećih pčelarskih sajmova u Europi. Svake godine najslađa manifestacija Bjelovarskog sajma okuplja sve veći broj izlagača iz cijele regije koji se predstavljaju s različitim pčelinjim proizvodima i mednim pripravcima te pčelarskom opremom. Pčelarski sajam na Sajamskom prostoru Gudovac je tako postao nezaobilazno okupljalište pčelara, ali i ljubitelja meda i mednih pripravaka.

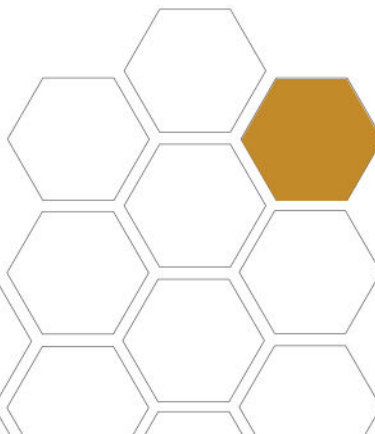
Sajam se održava u grijanim halama na ukupnoj površini od 6.000 četvornih metara, dok će dio programa biti organiziran i na otvorenom prostoru.

U sklopu sajma održat će se i brojni edukativni sadržaji, predavanja, radionice i prezentacije, te besplatne degustacije u kojima će uživati brojni posjetitelji.

Med i medne pripravke, pčelarsku opremu, od ove godine „začinit“ će i voćari sa svojim proizvodima od voća, mnogobrojnim sadnicama, traktorima, mehanizacijom, alatima i priborom za voćarstvo u sklopu 1. Sajma voćarstva i opreme za voćarstvo.

Sve navedeno biti će obogaćeno i dobrom vinskom kapljicom proizvedenom od ruku naših vrijednih vinara na 11. Izložbi vina i vinogradarske opreme. Biti će to prilika za degustacijama i prezentacijama vina i vinarskih regija iz Hrvatske i inozemstva.

Hvala vam što svih ovih godina sudjelujete u stvaranju najslađe sajamske priče i što svojim izlaganjem i posjetom podižete našu manifestaciju na visoke ljestvice sajmovanja u Europi pa i šire.

PREDGOVOR

Dražen Kocet, ing. stroj.
Predsjednik Hrvatskoga pčelarskog saveza
predsjednik@pcela.hr

Poštovane pčelarice i pčelari!

Svi se veselimo našem jubilarnom susretu na 20. Međunarodnome pčelarskom sajmu u Gudovcu, koji će se održati 1. i 2. veljače 2025. godine.

Kao partneri i suorganizatori čestitamo i zahvaljujemo upravi Bjelovarskog sajma što je ne tako davne 2005. godine, na čelu s tadašnjim i današnjim direktorom Zlatkom Salajem, odlučila pokrenuti pčelarski sajam koji je izrastao u jedan od vodećih sajmova u regiji i koji pomaže pčelarima omogućujući im razgledavanje i kupnju opreme, ali i u vrlo važnoj predaji znanja koje pružaju eminentni stručnjaci i pčelari iz Hrvatske, ali i iz šire regije.

Nadamo se daljnjem poboljšanju kvalitete sadržaja i uvjeta koje ovaj sajam pruža u godinama koje su pred nama i koje donose nikad neizvjesnije pčelarske izazove uzrokovane klimatskim promjenama. Patvorine i nelojalna konkurencija i dalje stvaraju golem pritisak na naše tržište pčelinjih proizvoda, zbog čega je Hrvatski pčelarski savez inicirao sastanak s Državnim inspektoratom, koji je dao do znanja da će povećati kontrole na terenu. Provode se i izmjene Pravilnika o medu koje bi trebale pomoći u tim aktivnostima.

S osnivanjem Europskoga pčelarskog udruženja na čelu s Boštjanom Nočem te s našom odlukom da sudjelujemo u njegovu radu povećava se očekivanje da ono na razini Europske unije pokrene aktivnosti koje će rezultirati time da se u budućnosti uz pomoć Europske komisije stane na kraj patvorinama i nelojalnoj konkurenciji na tržištu Europske unije.

Ako se osvrnemo na proteklu pčelarsku godinu, možemo reći da je bila izazovna i drugačija od prethodnih, no opet podnošljiva jer smo u njezin početak krenuli bez osjetnijih gubitaka pčelinjih zajednica tijekom zimskog razdoblja. Vrlo je važno naglasiti i da nije bilo većih trovanja pčela na paši uljane repice. I ovog proljeća planiramo uložiti dodatne napore u kampanji prema ratarima da ih osvijestimo o problemu nepravilnog tretiranja bilja u vrijeme njegove cvatnje te tretiranja zabranjenim sredstvima koja su pogubna za pčele. Navodim sjajan primjer virovitičke pčelarske udruge čiji su članovi sami popratnim informativnim materijalima i plakatima u poljima pozvali ratare na odgovornost prema pčelama, ali i ostalim oprašivačima u prirodi. No opet ću pozvati pčelare da se jave ratarima, popričaju s njima i informiraju se o tome kojim sredstvima tretiraju bilje, ali i da u konačnici dogovore sigurno smještanje pčelinjih zajednica na površinama pod uljanom repicom.

Avionsko tretiranje komaraca tijekom ljeta i dalje predstavlja problem na područjima oko Osijeka i Vinkovaca, stoga smo se u suradnji s udrugama javili odgovornim osobama iz Zavoda za javno zdravstvo i objasnili problem popodnevnog zaprašivanja, kad je pčele gotovo nemoguće zatvoriti i tako spriječiti njihovo trovanje. Preostaje nam riješiti taj problem prije nove sezone tretiranja, u suradnji sa svima uključenima, kako pčelarima tako i provoditeljima tretiranja, da bi se izbjegle daljnje neugodnosti i štete.

Prošle je godine paša repice počela dobro, bilježili su se unosi i od četiri kilograma tijekom prvih nekoliko dana, no nastavak pčelarske sezone popratilo je dosta loše vrijeme obilježeno lokalnim mrazovima i kišom, vrlo ranim početkom cvatnje bagrema i smeđim, „ofurenim” listovima amorfe, koja je ipak odlično zamedila u drugoj fazi cvatnje, kad su već svi otišli na kestenovu pašu.

Suncokret je bio standardan.

S terena su uglavnom dolazile informacije da je riječ o još jednoj prosječnoj pčelarskoj godini, a sam kao pčelar mogu reći da sam tek s dolaskom ljeta na pašama kestena, medljike i metvice napunio bačve medom, baš kao i neki jadranski pčelari koji su prvi put vrcalicu okrenuli tek u listopadu na pašama vrijesa, bršljana i ružmarina.

U prošlom sam zborniku jasno zagovarao potporu za oprašivanje po pčelinjoj zajednici, stoga se jako radujem i toliko željenom ostvarenju tog projekta u suradnji s Ministarstvom poljoprivrede i ministrom Josipom Dabrom i njegovim suradnicima, s kojima očekujemo daljnu odličnu suradnju. Svojim nas je dolaskom na okrugli stol u Slavonskom Brodu obradovao državni tajnik Ministarstva poljoprivrede Marinko Beljo. Sve nas se jako dojmio smjer kojim Ministarstvo poljoprivrede želi ići podržavajući pčelarski sektor spomenutom potporom za oprašivanje, ali i podrškom drugih projekata koje je Hrvatski pčelarski savez predložio na prethodnom sastanku.

Tom se pozitivnom ozračju pridružio i državni tajnik Zdravko Tušek, koji je na obilježavanju 70. obljetnice Hrvatskoga pčelarskog saveza kao izaslanik ministra poljoprivrede prenio podršku pčelarskom sektoru u sve izazovnijim vremenima naglasivši potrebu za većim ulaganjem u selekciju pčelarstva kao odgovor na sve veće klimatske promjene i s ciljem zadržavanja proizvodnje koja nam omogućuje opstanak i daljnje bavljenje ovom vrlo važnom poljoprivrednom djelatnošću.

Pozivam sve odgovorne i razborite pčelare da upotrebljavaju nacionalnu staklenku za med jer je ona sad, zahvaljujući potporama županija, općina i gradova, cjenovno povoljnija od obične staklenke, a usto šalje poruku da se u njoj prodaje kvalitetan domaći proizvod. Također pozivam sve da se uključe u dobrovoljno označavanje meda oznakom Med hrvatskih pčelinjaka, oznakama zaštićenih proizvoda na europskoj razini te oznakom Dokazana kvaliteta, čije je dobivanje Hrvatski pčelarski savez inicirao ne samo radi dokazivanja neupitne kvalitete nego i da time omogućimo pčelarima lakše ostvarivanje potpora iz mjera ruralnog razvoja.

Pozivam sve da se i dalje držimo načela dobre pčelarske prakse i da ne ugrozimo sve ovo što smo dosad mukotrpno gradili brendiranjem našeg zlata vrijednog pčelarskog proizvoda.

Poštovane pčelarice i pčelari, u vjeri da možemo više i bolje želim vam prije svega zdravlja u novoj pčelarskoj sezoni koja nam dolazi!

Ovom vas prilikom pozivam da posjetite jubilarni 20. Međunarodni pčelarski sajam jer vas očekuje niz zanimljivih predavanja te ponovni susreti i druženja, a vjerujem da ni pčelarske opreme neće nedostajati.

SAŽECI PREDAVANJA

DODANA VRIJEDNOST U PČELARSTVU – TEHNOLOGIJA PROIZVODNJE FERMENTIRANOG PELUDA

Fermentirani pelud (perga ili pčelinji kruh) pčelinji je proizvod koji nastaje fermentacijom unesenoga svježega peluda pomiješanoga s enzimima i nektarom/medom (koji pčele dodaju) uz prisutnost mikroorganizama (bakterija mliječne kiseline) te pri odgovarajućoj vlazi i temperaturi. Pelud tijekom nekoliko tjedana u stanicama saća prolazi prirodni proces fermentacije.

Fermentirani pelud možemo sagledavati s različitih aspekata – kroz njegov proces nastajanja, složen kemijski sastav (s više od 300 različitih tvari), njegovu presudnu važnost u pčelinjoj zajednici budući da je funkcionalna hrana te kroz njegovu primjenu u ljudskoj prehrani. U ovom radu govorimo o njegovu prikupljanju iz pčelinjih zajednica te vađenju iz saća.

Vrijeme intenzivnih peludnih paša iznimno je povoljno razdoblje za prikupljanje fermentiranog peluda, iako to ne isključuje ni bilo koji drugi trenutak, no tad su njegove prikupljene količine znatno manje. Najjednostavnije je prilikom planiranog pregleda pčelinjih zajednica oduzeti jedan bočni okvir, prvi do legla, s najviše fermentiranog peluda. Oduzimanjem manje količine fermentiranog peluda iz svake zajednice nećemo narušiti njezino funkcioniranje, a prikupit ćemo planiranu količinu fermentiranog peluda. Okvire stavljamo u zaseban nastavak koji kasnije, do njegova vađenja, dajemo na „čuvanje” srednje jakoj zajednici.

Ako planiramo prikupljati veće količine fermentiranog peluda iz jedne zajednice, moramo ju pripremiti na sljedeći način. Na podnicu stavljamo LR nastavak s polupraznim okvirima (u kojima može biti nešto meda). Drugi nam je nastavak plodište u kojem je matica blokirana u kavezu blokatoru na tri-četiri okvira. Ostali okviri u drugom nastavku sadržavaju leglo i med. Ako je prisutan jači unos nektara, možemo dodati i polunastavak kao treći nastavak. Budući da pčelinja zajednica ne trpi med ispod legla i na ulazu u košnicu, u prvi nastavak na podnici može unositi samo pelud. Taj pelud kasnije postaje fermentirani pelud.

Okvire koje smo prikupili i iz kojih ćemo vaditi fermentirani pelud potrebno je osloboditi od meda i legla (uz pretpostavku da u njima legla više nema). Izvrcamo med iz njih te ih vratimo zajednicama da ih očiste od meda zaostalog nakon vrcanja. Cilj nam je dobiti „suhe” okvire u kojima je isključivo fermentirani pelud. Zaostali med može znatno otežati kasnije vađenje fermentiranog peluda iz saća. Dijelove okvira s fermentiranim peludom izrezujemo i stavljamo u duboko zamrzavanje. To je bitan

dio cijelog postupka da bismo kasnije mogli kvalitetno odvojiti fermentirani pelud od saća. Sam proces odvajanja fermentiranog peluda od saća provodi se mehaničkim udarcima u kontroliranim uvjetima, pri čemu se zamrznuto saće lomi i drobi te odvaja od fermentiranog peluda. Zamrznuti vosak iznimno lako puca, dok je fermentirani pelud zbog svojeg sastava iznimno čvrst. Stroj koji se upotrebljava u ovom procesu dizajniran je kao „protočna cijev” koja u sredini ima rotirajući disk s metalnim lopaticama. Zamrznuto saće ubacujemo u stroj, gdje ono dolazi na rotirajući disk koji ga „razbija” te potom izlazi na separator, to jest rešetku koja u jedan spremnik propušta sitne dijelove (vosak, kokon), a u drugi odvaja fermentirani pelud. Iz tako dobivenoga fermentiranog peluda potom ispuhujemo zaostale nečistoće koje separator nije uspio razdvojiti. Tim postupkom u vrlo kratkom vremenu dobivamo znatne količine čistoga fermentiranog peluda.

Zbog kondenzacije vlage iz zraka tako dobiven fermentirani pelud potrebno je dodatno prosušiti tijekom 24 sata, i to u suhom, tamnom prostoru u kojem nema stranih mirisa. Naime ako bi u fermentiranom peludu zaostala vlaga, mogla bi prouzročiti kvarenje ovoga vrijednog proizvoda. Nakon sušenja fermentirani je pelud spreman za upotrebu.

Da bismo što dulje sačuvali hranjive sastojke, to jest nutritivna svojstva tako dobivenoga visokovrijednog pčelinjeg proizvoda, potrebno je obratiti pozornost na uvjete skladištenja fermentiranog peluda. Naime ovaj je proizvod osjetljiv na vlagu, toplinu i Sunčevu svjetlost, stoga ga je potrebno čuvati na suhom, tamnom i hladnom mjestu u hermetički zatvorenoj ambalaži.

TEHNIKA PČELARENJA – ODGOVOR NA KLIMATSKE PROMJENE

Neki od problema u pčelarstvu o kojima se stalno raspravlja jesu klimatske promjene i cijena meda. No pokušavamo li isticanjem tih problema prikriti svoje neuspjehe?

Što se tiče klimatskih promjena, ako pogledamo izvještaj hidrometeorološkog zavoda, vidjet ćemo da je ovakvih vremenskih nepogoda bilo i prije 20, pa i više godina. Znajući da su pčele prisutne na našem planetu mnogo milijuna godina i da su preživjele sve zgrade i nezgode ovog svijeta, možemo zaključiti da će sigurno preživjeti i ove klimatske promjene. Veći je problem kako prilagoditi svoje apitehnikе dolazećim vremenskim uvjetima.

A što se tiče našeg nezadovoljstva cijenom meda, to je uzaludno trošenje energije i bilo bi nam mnogo korisnije da ju usmjerimo na rješavanje problema loših prinosa meda po pčelinjoj zajednici. Da bismo povećali prinose meda po pčelinjoj zajednici, moramo mnogo više raditi na poboljšanju genetike, to jest napokon moramo definirati pravo značenje izraza „selekcionirana matica”, zatim moramo primjenjivati nove apitehnikе te, naravno, moramo bolju iskoristavati raspoložive paše.

Mi smo izraz „selekcionirana matica” podcijenili upotrebljavajući ga gdje mu nije mjesto. Ako znamo da je najkvalitetnija matica selekcionirana matica dobivena kontroliranom oplodnjom pri kojoj se zna njezino porijeklo i da je put do selekcionirane matice dug i težak, onda se s pravom moramo pitati zašto smo taj put preskočili i zašto smo maticu kojoj se porijeklo ne zna nazvali selekcioniranom. Da to nismo napravili, sigurno bismo već davno prošli put koji smo preskočili i sad bismo bili na željenoj razini, od koje smo se u pčelarstvu udaljili.

Baveći se pčelarstvom posljednjih petnaest godina uvijek kažem da sam prvih sedam-osam uzaludno izgubio radeći s pogrešnim apitehnikama, koje su pčelama radile velike probleme i nisu rezultirale dovoljnim količinama meda, a opravdanje sam tražio u klimatskim promjenama.

Nekoć je kod nas pregradna daska bila sastavni dio košnice, no uvođenjem apitehnikа koje predviđaju širenje plodišta i pružanje što više prostora matici u nadi da će nam veći broj pčela donijeti i više meda, pregradna daska gubi svoje mjesto; dajem si za pravo reći da od tog trenutka naše pčelarstvo kreće silaznom putanjom.

Sve apitehnikе koje predviđaju smanjenje plodišnog prostora na onoliko prostora koliko to pčelinja zajednica zaslužuje, odgovor su na klimatske promjene. Takvim tehnikama dobivamo pčelu koja je jaka i vitalna i koja će biti sposobna u svakom trenutku donijeti količinu meda prema ukupnoj snazi pčelinje zajednice. Te apitehnikе omogućuju pčelama da masno tkivo preusmjere (ili „pretoče”, kako kaže Radoslav Stupar) u uzgoj kvalitetnog legla, a ne na grijanje klupka zbog gubljenja dijela topline iz njega ili na unos bespotrebne količine peluda. Sve nam to omogućava upotreba termodaski i hranilica u okviru.

Da bismo dobili još bolje rezultate, moramo raditi i na boljem iskorištavanju pčelinje paše. Moramo već jednom shvatiti da prevelik broj pčelinjih zajednica na jednoj lokaciji stvara velik problem tim zajednicama, bilo na jesenskoj paši, kad se zajednice spremaju za zimu, ili tijekom proljetnog razvoja te na predstojećim pašama. Ako trojica jedu iz jednog tanjura, nešto će i pojesti, no od tridesetorice nitko neće pojesti ništa.

Ako dva pčelinjaka postavimo na lokacije s jednakim pašnim prilikama, pri čemu je jedan pčelinjak u tehnici širenja plodišta („silovanje” pčelinje zajednice), a drugi je u tehnici smanjenja plodišnog prostora, doći ćemo do zaključka da nam je prvi pčelinjak donio dosta manje meda u odnosu na drugi. Moramo se zapitati daje li nam priroda više nego što pčele imaju sposobnost uzeti.

Ako uspijemo ujediniti upotrebu selekcioniranih matica, tehniku smanjenja plodišnog prostora i bolju iskorištenost paše, budimo sigurni da rezultat ne može izostati.

Zato pokušajmo zaključiti gdje griješimo i na tim greškama učiti jer čovjek koji zna da ne zna, naučit će, dok čovjek koji ne zna da ne zna, nikad naučiti neće.

MED I DRUGI PČELINJI PROIZVODI U LJUDSKOJ PREHRANI

Pčelinji se proizvodi stoljećima upotrebljavaju u kulinarske, medicinske i kozmetičke svrhe, a njihova su svojstva i danas tema brojnih znanstvenih istraživanja. Njihova uporaba seže u antička vremena, u stari Egipat i Grčku, ali i u Kinu, a njihova su nutritivna i terapijska svojstva poznata gotovo 5500 godina. Ljekovitu vrijednost pčelinjih proizvoda opisali su Hipokrat, Aristotel i Galen. Osim toga, pčelinji su proizvodi imali važnu ulogu i u vjerskim ritualima.

Med je glavni i najpoznatiji proizvod medonosnih pčela, a dobro je poznat i prihvaćen zbog svojega slatkog okusa koji potječe od šećera, organskih kiselina i enzima, a danas se ponajviše upotrebljava kao zaslađivač. Definicija meda dana je u Pravilniku o medu, a prema podrijetlu razlikujemo cvjetni ili nektarni med te medljikovac ili medun.

Kemijski sastav pčelinjih proizvoda varira, a ispituje se ponajviše s obzirom na njihovo geografsko podrijetlo. Osim šećera, u medu postoji oko 200 drugih spojeva kao što su proteini, enzimi, minerali, vitamini, aminokiseline te širok raspon polifenola. Omjer ovih spojeva rezultira različitim bojom, okusom, viskoznošću i terapijskim učinkom svakog meda. Profil minerala i vitamina u medu varira ovisno o njegovu flornom tipu i geografskom podrijetlu. Upravo su šećeri ti koji omogućavaju dugu trajnost proizvoda, a omjer pojedinih vrsta šećera važan je za brzinu kristalizacije.

U ljudskom organizmu med pokazuje jako protuupalno, antivirusno antioksidacijsko, antiproliferativno i antibakterijsko svojstvo, pri čemu istraživanja navode da poboljšava imunitet, snižava razinu triglicerida, potpomaže gubitak tjelesne mase, poboljšava zdravlje kože i srca. Neki od medova koji imaju blagotvoran učinak na ljudsko zdravlje jesu bagremov, lipov, kestenov i livadni med, odnosno med od vrijeska, heljde i uljane repice.

Osim meda, u prehrani se upotrebljavaju i drugi pčelinji proizvodi. Pelud je jedna od nutritivno najbogatijih namirnica za pčele i ljude jer sadržava više od 250 različitih spojeva, uglavnom ugljikohidrata, proteina, masnih kiselina, vitamina, mineralnih elemenata i polifenola. Najveći udio u peludu čine proteini, a upravo su aminokiseline odgovorne za njegov miris. Osobe alergične na pelud biljaka trebaju biti oprezne prilikom konzumiranja pčelinjeg peluda ili proizvoda koji ga sadržavaju jer može izazvati alergijske reakcije. Matična je mliječ izlučevina pčela radilica koja osigurava hranu za maticu i ličinke tijekom prvih dana života. Sadržava više od 200 spojeva, uključujući esencijalne aminokiseline, enzime, peptide, lipide, ugljikohidrate, organske i nukleinske kiseline, hormone, vitamine, enzime i nukleotide. Ima antimikrobno, antioksidacijsko, protuupalno, antikancerogeno, neuroprotektivno i hipokolesterolemično djelovanje. Propolis ima vrlo varijabilan i kompleksan kemijski sastav, koji najviše ovisi o regiji i klimi u kojoj je proizveden, a o čemu ovisi i

njegova boja. Glavne su sastavnice propolisa smole, vosak, pelud, polifenoli, terpeni te esencijalna i aromatska ulja, a u malom su postotku zastupljeni i mineralni elementi i vitamini. Upotrebljava se kao dodatak prehrani zbog svojega protuupalnog učinka (za liječenje bolesti grla i ždrijela, ali i infekcija usne šupljine), dok se u prehrambenoj industriji upotrebljava kao dodatak u konditorskoj i mesnoj industriji. Pčelinji je vosak prirodni lipid koji proizvode voštane žlijezde pčela radilica, a u prehrambenoj se industriji ponajviše rabi kao premaz/presvlaka na različitim namirnicama nudeći velik potencijal kod sprečavanja gubitaka hrane jer održava svježinu i smanjuje gubitak vlage, oksidaciju i bakterijsku kontaminaciju. Karakteriziraju ga antiseptička i regenerativna svojstva.

I med i ostali pčelinji proizvodi imaju brojne pozitivne učinke na održavanje zdravlja i sprečavanje bolesti, a pomažu i pri liječenju, stoga je potrebno raditi na promociji njihove konzumacije.

NOVA NAČELA PČELARENJA

Svi se sjećamo kada su nas nedavno uvjerovali u „novo normalno”. Sve nam je to teško padalo. Neki od nas pristajali su na nove mjere, dok neki nisu, neki su se bunili, a neki su jedva preživljavali zahvaćeni virusom. A gdje smo danas? Neki su od nas nažalost preminuli, neki i danas osjećaju posljedice, a neki su i preživjeli i nastavljaju živjeti. Život se nastavlja po starom, premda podosta izmijenjen jer je „novo normalno” na svima nama ostavilo traga. Jednako je sa svim životnim situacijama, pa tako i s pčelarstvom, nama pčelarima posebno važnom djelatnošću. Klimatske promjene (više volim reći: „češća pojava ekstremnih meteoroloških događanja”) predstavljaju „novo normalno” u životu naših pčela. Iz ovog će stanja dio nas izaći promijenjen, traumatiziran, dio će se nas prilagoditi, dok će dio odustati. Nitko od nas, bez obzira kojoj skupini pripadao, nije ni bolji ni lošiji. Neki jednostavno imaju veći kapacitet za adaptaciju (financijski, starosni, tehnološki, mentalni). Bez obzira na to kojoj skupini pripadamo, jako je važno odluku donijeti na osnovi pravih pitanja na koja ćemo hladne glave i bez emocija odgovoriti.

Jako je važno odgovoriti sebi zašto se bavimo pčelarstvom. Je li nam ono hobi ili posao? Jednostavno, ne postoji hobi koji donosi novac. Odnosimo li se prema vlastitom pčelarstvu kao prema hobiu, a očekujemo neku dobit? Hobi nam služi za relaksaciju i zadovoljstvo i ne donosi novac, dok posao mora biti održiv i mora donositi prihode. Pčelarstvo je po svojoj definiciji poljoprivredna gospodarska djelatnost koja za cilj ima proizvodnju pčelinjih proizvoda, a učinci takve aktivnosti mjerljivi su proizvodnim i ekonomskim pokazateljima (količinom proizvoda: meda, propolisa, nukleusa, matične mliječi, matica, otrova ili voska, odnosno ostvarenom dobiti). Legitimno je i biti samo držalac pčela, no tada je dobit u osobnom zadovoljstvu. Jako je skupo i neracionalno, a na kraju često i pogubno, umisliti si da ćemo držanjem pčela na svojem pčelinjaku održati bioraznolikost i ublažiti klimatske promjene. Ovu ulogu na sebe može i mora preuzeti jedino društvo kroz stimuliranje držalaca pčela da bi oni mogli opstati.

Budući da dolazim s poljoprivrednog fakulteta koji obrazuje tehnologe u proizvodnji, u pogledu rješavanja posljedica „novog normalnog” u pčelarstvu nastupit ću s pozicije agronoma – tehnologa čiji je zadatak upravljati tehnološkim procesima. U predavanju ću se osvrnuti na nove tehnološke izazove na pčelinjaku kao što su prihrana pčela u kritičnim trenucima tijekom sezone te prilagodba novim neprijateljima i nametnicima koji se nalaze na granicama Hrvatske.

Dražen Špančić,
pčelar praktičar i uzgajivač selekcioniranih pčelinjih matica
Hrvatska, Dvor
spancic.drazen@gmail.com

OD PROLJEĆA DO ZIME

Dugogodišnji sam pčelar praktičar i uzgajivač selekcioniranih pčelinjih matica, a dolazim iz kontinentalnoga dijela Lijepe Naše, točnije iz Općine Dvor u Sisačko-moslavačkoj županiji, područja koje je poznato po velikim površinama šuma kestena, odnosno po njegovoj pčelinjoj paši.

Prezentacija „Od proljeća do zime” predstavlja pčelarske tehnologije prikazane kroz radove po mjesecima obuhvaćajući cjelogodišnje radove na pčelinjaku i srž važnih pčelarskih nepoznanica za koje vjerujem da će biti otklonjene i jasno razjašnjene.

Prezentacija u trajanju od devedeset minuta dodiruje važne pčelarske teme zanimljive svim pčelarskim generacijama, a kao što su:

- pčele i zima
- pčele na kraju zime
- proljetne paše i pravilan rani razvoj pčelinjih zajednica
- tehnologija rada s deset satnih osnova
- glavne svibanjske paše
- sprečavanje rojenja
- razrojavanje pčela i njihova priprema za nadolazeće pčelinje paše
- prekid pčelinjeg legla radi borbe s virusima i opasnim nametnikom varoom (izolatori)
- zamjena matica
- ljetne suše i oporavak pčela
- prihranjivanje pčela
- važnost kvalitetnih budućih zimskih pčela
- uzimljavanje pčelinjih zajednica i pravilan raspored hrane
- kasni jesensko-zimski tretman protiv varoe
- mir na pčelinjaku.

Spomenute su natuknice samo dio svakodnevice svakog iole ozbiljnog pčelara, a vjerujem da će svi takvi uživati, a potom i sudjelovati u postavljanju pitanja i raspravi.

Veselim se susretu jer se među pčelarima uvijek osjećam kao kod kuće.

Vidimo se!

